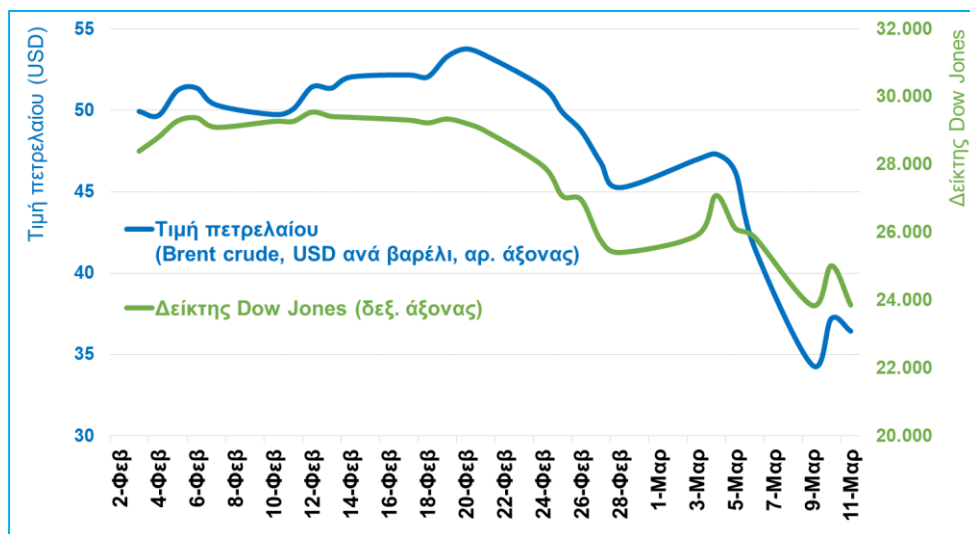

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασικοί δείκτες	11
Οικονομικό κλίμα	12
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές	13
Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες	14
Εξαγωγές, τουρισμός	15

Τιμή πετρελαίου και δείκτης Dow Jones
(Bloomberg, 11/03/2020)

**ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**
Μιχάλης Μασουράκης

Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr

T: +30 211 500 6104

Θανάσης Πρίντσιπας

Senior Advisor

E: printsipas@sev.org.gr

T: +30 211 500 6176

Εξασθένιση των προοπτικών της οικονομίας λόγω επέλασης του κορωνοϊού...

Η πανδημία του κορωνοϊού φαίνεται να επηρεάζει όλο και περισσότερο τη λειτουργία της διεθνούς οικονομίας. Ο [ΟΟΣΑ](#), πριν την καταβύθιση των αγορών και τον πόλεμο στις τιμές πετρελαίου των τελευταίων 24ωρων, προέβλεπε η παγκόσμια ανάπτυξη να επιβραδυνθεί το 2020 σε +2,4% λόγω του κορωνοϊού από +2,9% προηγουμένως, αν και στο χειρότερο σενάριο, ο ρυθμός μειώνεται σε +1,5%. Η J.P Morgan προβλέπει για τη Δυτική Ευρώπη - 3,2% ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ στο 2^ο σε σχέση με το 1^ο τρίμηνο του 2020. Στο πλαίσιο αυτό, οι Κεντρικές Τράπεζες των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου προχώρησαν σε μείωση κατά 50 μ.β. των επιτοκίων παρέμβασης, με ανάλογη κίνηση να αναμένεται σήμερα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Επίσης, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δημιούργησε αποθεματικό USD50 δισ. για βοήθεια σε χώρες που πλήττονται από την πανδημία, ενώ και το Κογκρέσο των ΗΠΑ ενέκρινε κονδύλια ύψους USD 8,3 δισ., Τέλος, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού οι αρχηγοί των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμφώνησαν σε ευέλικτη εφαρμογή των δημοσιονομικών κανόνων και τη δημιουργία ειδικού ταμείου χρηματοδότησης ύψους €25 δισ. για επενδύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας φαίνεται να αποδυναμώνονται. Οι διάφοροι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας, και ιδίως η βιομηχανία και η γεωργία, αν και η συμμετοχή τους στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα είναι σχετικά περιορισμένη, θα υποστούν τις συνέπειες μιας ενδεχομένως παρατεταμένης έλλειψης, και ανόδου τιμών, πρώτων υλών. Ο τουρισμός, το εμπόριο και η ναυτιλία ειδικότερα φαίνεται να εισέρχονται σε φάση συρρίκνωσης, μεγαλύτερης ή μικρότερης έντασης, αναλόγως της διάρκειας των επιδράσεων του κορωνοϊού στην παραγωγή, τα εισοδήματα και την κατανάλωση. Στην Ελλάδα ελήφθησαν, επίσης, μέτρα αναβολής πληρωμής φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων επιχειρήσεων, που είναι στη σωστή κατεύθυνση χωρίς, όμως, να αντιμετωπίζουν τυχόν προβλήματα ζήτησης λόγω επερχόμενης πτώσης της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Τέτοιου είδους μέτρα, μεταξύ άλλων, συνιστούν οι επιστροφές φόρων και οι μειώσεις φόρων παρακράτησης. Ιδιαίτερη προσοχή, επίσης, πρέπει να δοθεί στις πρακτικές διαχείρισης κόκκινων δανείων μετά τις 30 Απριλίου, όταν απελευθερώνονται οι διαδικασίες προστασίας ευάλωτων νοικοκυριών.

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

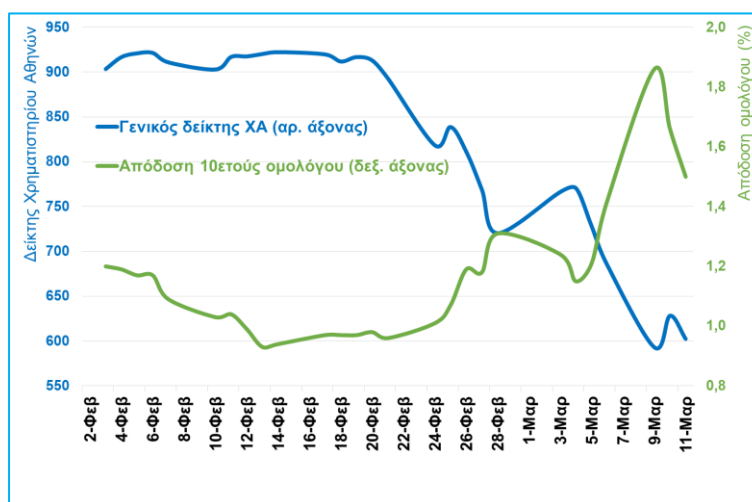
ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:

ALPHA BANK

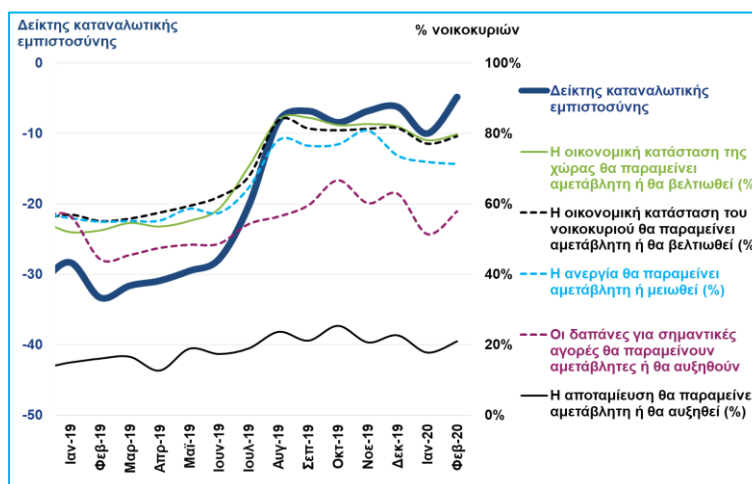
Παρά τη στήριξη, πάντως, που παρέχεται διεθνώς, οι αγορές καταποντίζονται με ασυνήθιστα υψηλή ένταση. Η κατάσταση αυτή, έτσι, προοιωνίζεται ισχυρές υφεσιακές επιπτώσεις, σε αχαρτογράφητα εν πολλοίς νερά, για τη διεθνή οικονομία, αλλά και στην ελληνική οικονομία (**Δ01**) υπό προϋποθέσεις. Πάντως αναμένεται ότι η λήψη μέτρων θα αποκτήσει πολύ μεγαλύτερο εύρος και βάθος και θα επιταχυνθεί.

Η πανδημία του κορωνοϊού φαίνεται να επηρεάζει όλο και περισσότερο τη λειτουργία της διεθνούς οικονομίας. Ο ΟΟΣΑ, πριν την καταβύθιση των αγορών και τον πόλεμο στις τιμές πετρελαίου των τελευταίων 24ωρων, προέβλεπε η παγκόσμια ανάπτυξη να επιβραδυνθεί το 2020 σε 2,4% λόγω του κορωνοϊού από 2,9% προηγουμένως, αν και στο χειρότερο σενάριο, ο ρυθμός μειώνεται σε 1,5%.

Δ01: Γενικός Δείκτης Χρηματιστηρίου Αθηνών και απόδοση 10ετούς ελληνικού ομολόγου (*Χρηματιστήριο Αθηνών και Eurostat, 11/03/2020*)

Δ02: Δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης και προσδοκίες νοικοκυριών (*ΕΕ DG-ECFIN, Φεβ. 2020*)

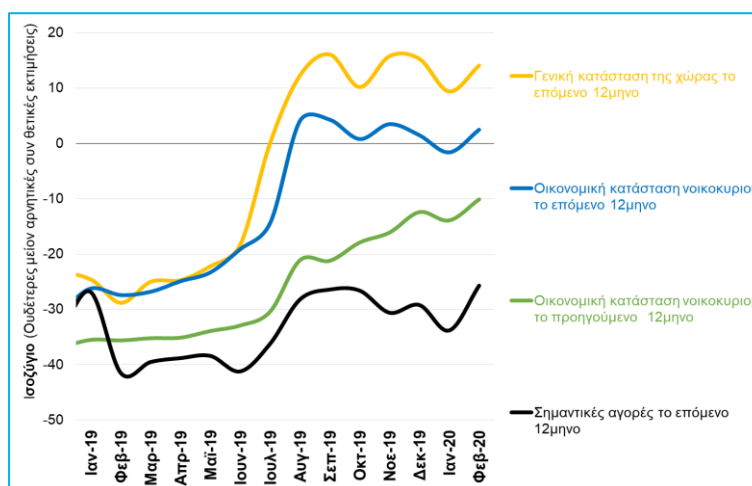
Σε κάθε περίπτωση, η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας αναμένεται να αντιστραφεί μεσοπρόθεσμα. Είναι ευτυχής συγκυρία που η πανδημία του κορωνοϊού βρίσκει την ελληνική οικονομία σε φάση ενίσχυσης της οικονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας, καθώς και του φιλοαναπτυξιακού περιβάλλοντος και θεσμικού πλαισίου. Από την άλλη μεριά, η πανδημία του κορωνοϊού και η έξαρση ασταθών πολιτικών παραγόντων που συνδέονται με τις προσφυγικές ροές και τις γεωπολιτικές εντάσεις στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου, θέτουν σε αμφισβήτηση τη στρατηγική της χώρας μας ως ελκυστικού και ανερχόμενου επενδυτικού προορισμού, και κατ' επέκταση επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα.

Οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας φαίνεται να αποδυναμώνονται. Οι διάφοροι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας, και ιδίως η βιομηχανία και η γεωργία, αν και η συμμετοχή τους στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα είναι σχετικά περιορισμένη, θα υποστούν τις συνέπειες μιας ενδεχομένως παρατεταμένης έλλειψης, και ανόδου τιμών, πρώτων υλών. Ο τουρισμός, το εμπόριο και η ναυτιλία ειδικότερα φαίνεται να εισέρχονται σε φάση συρρίκνωσης, μεγαλύτερης ή μικρότερης έντασης, αναλόγως της διάρκειας των επιδράσεων του κορωνοϊού στην παραγωγή, τα εισοδήματα και την κατανάλωση.

Σημειώνεται, σε κάθε περίπτωση, ότι τον Φεβρουάριο του 2020 σημειώθηκε έξαρση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, παρά τη σχετική στασιμότητα σε υψηλά επίπεδα που εμφανίζει ο δείκτης από τον Σεπτέμβριο του 2019 (Δ02 και Δ03). Εν προκειμένω, είναι ιδιαίτερως ενθαρρυντική η άνοδος της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και των επιχειρηματικών προσδοκιών, με τους σχετικούς δείκτες να διαμορφώνονται πλέον σε επίπεδα 2000, όταν οι Έλληνες υποδεχόντουσαν με ενθουσιασμό τον ερχομό του Ευρώ, και οι προσδοκίες για βελτίωση των προοπτικών της οικονομίας και του βιοτικού επιπέδου ήταν υψηλές. Η έξαρση αυτή οφείλεται στη σχετική ανάκαμψη των ποσοστών των ερωτώμενων που πιστεύουν ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας και των ιδίων δεν θα χειροτερεύσει, και ιδίως της ανάκαμψης των ποσοστών όσων βλέπουν καλύτερες προοπτικές για την αύξηση της αποταμίευσης και των δαπανών για σημαντικές αγορές, τους επόμενους 12 μήνες. Συνεπώς, οι προσδοκίες σήμερα είναι αρκετά ισχυρές και προοιωνίζονται καλύτερες ημέρες για την ελληνική οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, αυτό που προέχει είναι οι προσδοκίες τους, ιδίως σε προσωπικό επίπεδο, να μην διαψευστούν. Και αυτό προϋποθέτει ισχυρή ανάκαμψη των επενδύσεων, της απασχόλησης και των εισοδημάτων που να προκύπτουν από τις διεργασίες στην αγορά και όχι από την εξεύρεση δημοσιονομικού χώρου.

Δ03: Ισοζύγιο θετικών – αρνητικών εκτιμήσεων νοικοκυριών στους 4 υποδείκτες του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης (EE DG-ECFIN, Φεβ. 2020)

Τον Φεβρουάριο, επίσης, εγκρίθηκε από τη Βουλή ο νέος ασφαλιστικός νόμος (4670/2020), με τις διατάξεις του οποίου η πολιτεία συμμορφώνεται με μια σειρά από αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το τελευταίο είχε κρίνει ως αντισυνταγματικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αντιβαίνουν την αρχή της ισότητας λόγω ενιαίας ασφαλιστικής κάλυψης ανόμιων κοινωνικών ομάδων, όπως οι μισθωτοί και οι μη μισθωτοί, και την αρχή της ανταποδοτικότητας εισφορών και συντάξεων. Έτσι, καταργήθηκε η διασύνδεση των εισφορών με το εισόδημα των αυτοαπασχολούμενων, των ελεύθερων επαγγελματιών και των αγροτών και θεσπίστηκαν νέα συστήματα ελεύθερης επιλογής κλιμακίου ασφαλιστικής κάλυψης. Αυξήθηκαν, επίσης, και τα ποσοστά αναπλήρωσης για συνταξιούχους με άνω των 30 ετών ασφαλιστικού βίου για το ανταποδοτικό τμήμα της κύριας σύνταξης, ενώ καταργήθηκε και η διάταξη που προέβλεπε περικοπή της επικουρικής σύνταξης, ώστε το άθροισμα κύριας και επικουρικής να μην υπερβαίνει τα €1300. Το κόστος των αλλαγών αυτών ανέρχεται σε 0,2 π.μ. του ΑΕΠ ετησίως μέχρι το 2025, ενώ βαίνει αυξανόμενο και διαμορφώνεται σε 0,7 π.μ. του ΑΕΠ το 2070. Για να χρηματοδοτηθεί το κόστος αυτό, καταργήθηκε η λεγόμενη 13^η σύνταξη (ετήσια ενίσχυση συνταξιούχων με κόστος ισοδύναμο των 0,5 π.μ. του ΑΕΠ) που είχε θεσπιστεί το 2019. Επίσης, αποφασίστηκε η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη-εργαζομένου κατά 0,9 π.μ. στις μικτές αποδοχές από

Παρά τη στήριξη, πάντως, που παρέχεται διεθνώς, οι αγορές καταποντίζονται με ασυνήθιστα υψηλή ένταση. Η κατάσταση αυτή, έτσι, προοιωνίζεται ισχυρές υφεσιακές επιπτώσεις, σε αχαρτογράφητα εν πολλοίς νερά, για τη διεθνή οικονομία, αλλά και στην ελληνική οικονομία υπό προϋποθέσεις. Πάντως αναμένεται ότι η λήψη μέτρων θα αποκτήσει πολύ μεγαλύτερο εύρος και βάθος και θα επιταχυνθεί.

1/6/2020 σε περιπτώσεις μισθωτής εργασίας πλήρους απασχόλησης, στο πλαίσιο εκπεφρασμένης πρόθεσης μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών συνολικά κατά 5 π.μ. μεταξύ 2020 και 2023. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την [αναλογιστική μελέτη](#) που δόθηκε στη δημοσιότητα, η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού δεν φαίνεται να επηρεάζει δυσμενώς παρά οριακά τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος. Ως ποσοστό του ΑΕΠ, παρά την χειροτέρευση της αναλογίας συνταξιούχων προς ασφαλισμένους από 0,50 το 2025 σε 0,62 το 2070 και την αύξηση της συνταξιοδοτικής δαπάνης, οι εισφορές παραμένουν αμετάβλητες. Η βιωσιμότητα εξασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, με την ηλικία συνταξιοδότησης να αυξάνει με βάση την αύξηση του προσδόκιμου ζωής στην ηλικία των 65 ετών, ενώ και η παραγωγικότητα της οικονομίας αυξάνει με υψηλά ποσοστά (μέση ετήσια αύξηση 1,4% ετησίως μεταξύ 2020-2070), σε προφανή αναντιστοιχία, πάντως, με τα ιστορικά δεδομένα (0,3% αύξηση ετησίως μεταξύ 2000-2018).

Τον Φεβρουάριο, επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τις συστάσεις ανά χώρα στο πλαίσιο του [Ευρωπαϊκού Εξαμήνου](#). Για πρώτη φορά στις σχετικές εκθέσεις ενσωματώνεται η πρόοδος των κρατών – μελών στην επίτευξη των [Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης](#) των Ηνωμένων Εθνών, ενώ ταυτόχρονα αναλύονται οι περιβαλλοντικές προκλήσεις στο πλαίσιο της [Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας](#). Παράλληλα, σύμφωνα με την εμπεριστατωμένη επισκόπηση αναφορικά με την αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών ([Εκθεση του Μηχανισμού Επαγρύπνησης για το 2020](#)) η Ελλάδα εντάσσεται, μαζί με την Ιταλία και την Κύπρο, στις χώρες που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν υπερβολικές ανισορροπίες. Αυτές σχετίζονται κυρίως με το μεγάλο δημόσιο χρέος, σε συνδυασμό με το υψηλό ακόμα επίπεδο των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και στη χαμηλή παραγωγικότητα της οικονομίας που οφείλεται κατά ένα μέρος στη μετανάστευση εργατικού δυναμικού υψηλών δεξιοτήτων στο εξωτερικό. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σημειώνει τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί για την αντιμετώπιση αυτών των ανισορροπιών, τονίζοντας παράλληλα ότι απαιτείται περαιτέρω προσπάθεια για την εξάλειψή τους. Επίσης, στην [5^η Έκθεση Ενισχυμένης Εποπτείας](#), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι όλες οι μεταρρυθμιστικές δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η ελληνική κυβέρνηση θα ολοκληρωθούν μέχρι τον Μάιο του 2020, αν και επισημαίνει ότι περαιτέρω ενέργειες απαιτούνται όσον αφορά στην εξυγίανση του χρηματοοικονομικού συστήματος. Η αύξηση του ΑΕΠ για το 2020 προβλέπεται σε +2,4% από +2,2% το 2019 (ήδη +1,9% όπως ανακοινώθηκε, βλ. παρακάτω), με την εγχώρια ζήτηση να ενισχύεται, λόγω των προσδοκιών των καταναλωτών και των επιχειρήσεων και της φορολογικής ελάφρυνσης, και τη συμβολή των καθαρών εξαγωγών να παραμένει σε σχετικώς χαμηλά επίπεδα λόγω των γεωπολιτικών αβεβαιοτήτων στην παγκόσμια οικονομία. Τέλος, στα δημόσια οικονομικά, το πρωτογενές πλεόνασμα αναμένεται το 2019 να προσεγγίσει το 4% του ΑΕΠ και να διαμορφωθεί σε 3,5% του ΑΕΠ το 2020, με την ελληνική κυβέρνηση να επιδιώκει την περαιτέρω μείωση των συντελεστών του ΕΝΦΙΑ επεκτείνοντας την φορολογική βάση, του ειδικού φόρου αλληλεγγύης και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, που ενδεχομένως να οδηγήσουν σε αναβολή την ανακοινωθείσα σταδιακή μείωση του εταιρικού φόρου από το 24% στο 20%.

Όπως είχαμε προβλέψει ([Μηνιαίο Δελτίο ΣΕΒ, Δεκ. 2019](#)), ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ παρέμεινε το 2019 κάτω του 2%, και συγκεκριμένα διαμορφώθηκε σε +1,9%. Στο 4^ο τρίμηνο υπήρξε σημαντική επιβράδυνση, κυρίως λόγω της εξάλειψης της ώθησης της δημόσιας κατανάλωσης λόγω προεκλογικών παροχών στο πρώτο ήμισυ του έτους, με τις εξαγωγές να επιβραδύνονται σημαντικά, και παρά την ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων σε πάγια ([Δ04](#), [Δ05](#) και [Δ06](#)). Σημειώνεται, πάντως, ότι η αύξηση των επενδύσεων παγίων κατά +14,4% στο 4^ο τρίμηνο είναι παραπλανητική, καθώς σε μεγάλο βαθμό, επηρεάζεται υπέρμετρα από τις εισαγωγές πλοίων ([Δ08](#)), που καταγράφονται ως επενδύσεις σε μεταφορικό εξοπλισμό (+114%). Έτσι, ενώ παρατηρείται επιτάχυνση στις κατοικίες και τις λοιπές κατασκευές, οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό επιβραδύνονται και οι επενδύσεις σε τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και σε

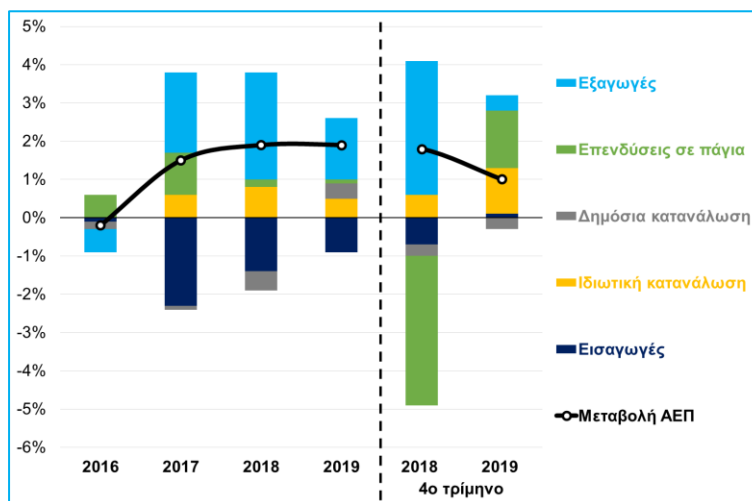
Η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας αναμένεται να αντιστραφεί μεσοπρόθεσμα. Είναι ευτυχής συγκυρία που η πανδημία του κορωνοϊού βρίσκει την ελληνική οικονομία σε φάση ενίσχυσης της οικονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας, καθώς και του φιλοαναπτυξιακού περιβάλλοντος και θεσμικού πλαισίου.

προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας δεν φαίνεται να εμφανίζουν κάποιο ιδιαίτερο δυναμισμό ([Δ07](#)), γεγονός που είναι ιδιαίτερος ανησυχητικό.

Στο σύνολο του 2019, η αύξηση του ΑΕΠ προήλθε κατά +0,5 π.μ. από την ιδιωτική κατανάλωση, κατά +0,4 π.μ. από τη δημόσια κατανάλωση, κατά +0,1 π.μ. από τις επενδύσεις (+0,5 π.μ. οι επενδύσεις σε πάγια και -0,4 π.μ. η μεταβολή των αποθεμάτων), κατά +1,6π.μ. από τις εξαγωγές (+0,4 π.μ. οι εξαγωγές αγαθών και +1,2 π.μ. οι εξαγωγές υπηρεσιών), ενώ η συμβολή των εισαγωγών στο ΑΕΠ ήταν αρνητική κατά -0,9 π.μ. Ειδικότερα, οι επενδύσεις σε πάγια αυξήθηκαν κατά +4,7%, κυρίως λόγω της ανάκαμψης των επενδύσεων σε κατοικίες (+12,1% επιπλέον αύξησης +17,2% το 2018) και των επενδύσεων σε μεταφορικό εξοπλισμό (+37,1% έναντι πτώσης -43,5% το 2018), οι οποίες επηρεάζονται σημαντικά από τις εισαγωγές πλοίων. Επίσης, οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό αυξήθηκαν κατά +2,4% (έναντι αύξησης +15,9% το 2018) και σε εξοπλισμό Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών κατά +2,3% (έναντι αύξησης +16,8% το 2018), ενώ αντίθετα οι επενδύσεις σε κατασκευές πλην κατοικιών μειώθηκαν κατά -4,6% (επιπλέον μείωσης -22,9% το 2018).

Όσον αφορά στις συνιστώσες του ΑΕΠ από την πλευρά της προσφοράς ([Δ09](#) και [Δ10](#)), η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) αυξήθηκε κατά +0,9% έναντι +1,9% το 2019. Σε κλαδικό επίπεδο, η ΑΠΑ φαίνεται να είναι σε πορεία επιβράδυνσης την τελευταία τριετία, με τις κατασκευές και το εμπόριο/τουρισμό/μεταφορές να αναδεικνύονται ως οι κλάδοι που σέρνουν το κάρο της όποιας ανάπτυξης, και τη βιομηχανία και τη γεωργία να βρίσκονται σε φάση αποκλιμάκωσης. Ο ρυθμός μεταβολής της παραγωγικότητας με βάση την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά ώρα εργασίας σε πραγματικούς όρους εμφανίζεται αρνητικός, (-0,7%), με αύξηση των αμοιβών σε τρέχουσες τιμές των μισθωτών κατά +1,9%, και των ωρών απασχόλησης των μισθωτών κατά +3,2% ([Δ11](#), [Δ12](#) και [Δ13](#)).

Δ04: ΑΕΠ και βασικές συνιστώσες από την πλευρά της ζήτησης (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2019)

Δ05: Συνιστώσες του ΑΕΠ από την πλευρά της ζήτησης
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q4 2019 και Eurostat)

Ετήσια % μεταβολή, τιμές 2010, με εποχ. διόρθωση	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
ΑΕΠ	1,5%	1,9%	1,9%	1,6%	2,8%	2,3%	1,0%
Τελική καταναλωτική δαπάνη	0,6%	0,3%	1,1%	0,2%	1,9%	0,7%	1,3%
Ιδιωτική κατανάλωση	0,9%	1,1%	0,8%	0,9%	0,0%	0,6%	1,8%
Δημόσια κατανάλωση	-0,4%	-2,5%	2,1%	0,5%	9,8%	0,1%	-1,4%
Επενδύσεις	10,0%	1,8%	0,7%	12,4%	2,1%	-5,7%	-7,1%
Επενδύσεις σε πάγια	9,1%	-12,2%	4,7%	8,4%	-5,4%	2,7%	14,4%
Εξαγωγές	6,8%	8,7%	4,8%	4,5%	5,2%	9,2%	1,0%
Αγαθά	5,7%	8,4%	2,2%	-0,4%	4,0%	6,5%	-1,1%
Υπηρεσίες	8,0%	9,0%	8,0%	9,9%	6,8%	13,9%	2,3%
Εισαγωγές	7,1%	4,2%	2,5%	9,8%	3,9%	-2,8%	-0,3%
Αγαθά	6,7%	2,0%	1,5%	10,1%	4,3%	-4,6%	-2,8%
Υπηρεσίες	9,0%	14,4%	6,9%	6,3%	2,3%	7,6%	11,2%

Δ06: Συμβολή στη μεταβολή του ΑΕΠ
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q4 2019 και Eurostat)

	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
ΑΕΠ	1,5%	1,9%	1,9%	1,6%	2,8%	2,3%	1,0%
Τελική καταναλωτική δαπάνη	0,5%	0,3%	1,0%	0,2%	1,7%	0,6%	1,2%
Ιδιωτική κατανάλωση	0,6%	0,8%	0,5%	0,6%	0,0%	0,4%	1,2%
Δημόσια κατανάλωση	-0,1%	-0,5%	0,4%	0,1%	2,0%	0,0%	-0,3%
Επενδύσεις	1,3%	0,4%	0,1%	2,7%	0,4%	-2,3%	-0,4%
Επενδύσεις σε πάγια	1,1%	-1,6%	0,5%	0,9%	-0,7%	0,3%	1,5%
Εξαγωγές	2,1%	2,8%	1,6%	1,5%	1,8%	3,1%	0,4%
Αγαθά	1,0%	1,5%	0,4%	-0,1%	0,7%	1,2%	-0,2%
Υπηρεσίες	1,1%	1,3%	1,2%	1,4%	1,0%	2,1%	0,4%
Εισαγωγές	-2,3%	-1,4%	-0,9%	-3,3%	-1,4%	1,1%	0,1%
Αγαθά	-1,8%	-0,6%	-0,4%	-2,8%	-1,2%	1,4%	0,8%
Υπηρεσίες	-0,5%	-0,8%	-0,4%	-0,4%	-0,2%	-0,5%	-0,7%

Δ07: Επενδύσεις σε πάγια κατά κατηγορία
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q4 2019 και Eurostat)

Ετήσια % μεταβολή, τιμές 2010, με εποχ. διόρθωση	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Σύνολο επενδύσεων σε πάγια	9,1%	-12,2%	4,7%	8,4%	-5,4%	2,7%	14,4%
Κατοικίες	-5,5%	17,2%	12,1%	6,6%	19,7%	4,4%	17,3%
Λοιπές κατασκευές	1,2%	-22,9%	-4,6%	1,9%	-35,3%	-0,3%	22,9%
Αγροτικά προϊόντα	19,3%	3,8%	-4,7%	-1,0%	-4,1%	-6,0%	-5,9%
Μεταφορικός εξοπλισμός*	50,9%	-43,5%	37,1%	20,2%	73,5%	-17,9%	113,9%
Εξοπλισμός ΤΠΕ	6,6%	16,8%	2,3%	1,3%	4,9%	-0,8%	4,4%
Μηχανολογικός εξοπλισμός*	6,2%	15,9%	2,4%	3,7%	3,5%	1,4%	0,9%
Λοιπά προϊόντα	-1,0%	-0,1%	-0,6%	-0,7%	0,2%	-1,1%	-1,2%

* Περιλαμβάνονται και οπτικά συστήματα

Δ08: Εισαγωγές μεταφορικού εξοπλισμού
(Eurostat, Δεκ. 2019)

Ετήσια % μεταβολή, τρέχουσες τιμές	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Αυτοκίνητα	7,5%	15,9%	10,7%	4,3%	8,4%	19,7%	13,5%
Λοιπός εξοπλισμός μεταφορών	-0,8%	-1,4%	56,3%	35,6%	-12,1%	182,5%	78,7%
Οχήματα σιδηροδρόμων	-19,2%	-16,9%	708,7%	152,2%	31,6%	-24,3%	1475,2%
Αεροπλάνα	0,2%	-60,6%	19,3%	-78,7%	94,6%	123,4%	1,7%
Πλοία	-28,0%	62,7%	133,7%	98,3%	-54,7%	940,5%	473,7%
Προσαρμογές	16,1%	13,0%	14,6%	32,0%	16,4%	8,9%	4,6%

Σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη που δόθηκε στη δημοσιότητα, η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού δεν φαίνεται να επηρεάζει δυσμενώς παρά οριακά τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος. Ως ποσοστό του ΑΕΠ, παρά την χειροτέρευση της αναλογίας συνταξιούχων προς ασφαλισμένους από 0,50 το 2025 σε 0,62 το 2070 και την αύξηση της συνταξιοδοτικής δαπάνης, οι εισφορές παραμένουν αμετάβλητες.

Δ09: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά κλάδο
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q4 2019 και Eurostat)

Ετήσια % μεταβολή, τιμές 2010, με εποχ. διόρθωση	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Σύνολο	2,0%	1,8%	0,9%	0,8%	1,9%	1,2%	-0,4%
Γεωργία	10,0%	2,9%	-1,8%	-0,5%	-1,1%	-1,6%	-2,2%
Βιομηχανία	3,6%	1,8%	-0,6%	0,2%	0,4%	0,0%	-3,4%
Μεταποίηση	3,0%	2,0%	0,8%	0,6%	1,5%	2,0%	-1,0%
Κατασκευές	0,4%	7,9%	12,3%	33,2%	32,8%	16,9%	-6,7%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	4,1%	4,3%	3,2%	3,3%	3,8%	3,3%	2,0%
Ενημέρωση και επικοινωνία	-1,3%	0,3%	0,3%	-1,5%	1,5%	0,4%	0,6%
Τράπεζες, ασφάλειες	-6,6%	-10,0%	-8,0%	-8,7%	-9,9%	-6,1%	-7,3%
Αγορά ακινήτων	2,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Επαγγελματικές υπηρεσίες	3,3%	5,4%	4,2%	3,3%	4,5%	3,8%	4,2%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση, υγεία	-0,5%	0,7%	-0,5%	-1,1%	1,6%	-1,9%	-0,7%
Τέχνες, διασκέδαση	0,1%	2,0%	2,8%	-1,1%	1,7%	5,2%	5,3%

Το πρωτογενές πλεόνασμα αναμένεται το 2019 να προσεγγίσει το 4% του ΑΕΠ και να διαμορφωθεί σε 3,5% του ΑΕΠ το 2020, με την ελληνική κυβέρνηση να επιδιώκει την περαιτέρω μείωση των συντελεστών του ΕΝΦΙΑ επεκτείνοντας την φορολογική βάση, του ειδικού φόρου αλληλεγγύης και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, που ενδεχομένως να οδηγήσουν σε αναβολή την ανακοινωθείσα σταδιακή μείωση του εταιρικού φόρου από το 24% στο 20%.

Δ10: Συμβολή στη μεταβολή της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q4 2019 και Eurostat)

	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Σύνολο	2,0%	1,8%	0,9%	0,8%	1,9%	1,2%	-0,4%
Γεωργία	0,4%	0,1%	-0,1%	0,0%	0,0%	-0,1%	-0,1%
Βιομηχανία	0,4%	0,2%	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	-0,4%
Μεταποίηση	0,3%	0,2%	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%	-0,1%
Κατασκευές	0,0%	0,2%	0,4%	0,9%	1,0%	0,5%	-0,2%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	0,9%	0,9%	0,7%	0,7%	0,8%	0,7%	0,4%
Ενημέρωση και επικοινωνία	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Τράπεζες, ασφάλειες	-0,3%	-0,4%	-0,3%	-0,3%	-0,4%	-0,2%	-0,2%
Αγορά ακινήτων	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Επαγγελματικές υπηρεσίες	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση, υγεία	-0,1%	0,2%	-0,1%	-0,2%	0,3%	-0,4%	-0,1%
Τέχνες, διασκέδαση	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%	0,2%

Σημ.: Τυχόν αποκλίσεις από το σύνολο οφείλονται στη χρήση κλαδικών αποπληθωριστών.

Δ11: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά ώρα εργασίας κατά κλάδο
(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q4 2019 και Eurostat)

Ετήσια % μεταβολή, τιμές 2010, με εποχ. διόρθωση	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Σύνολο	-0,3%	0,1%	-0,7%	-1,1%	0,0%	0,9%	-2,5%
Γεωργία	8,2%	-1,0%	1,9%	3,3%	2,6%	6,5%	1,5%
Βιομηχανία	0,5%	2,8%	-5,0%	-2,2%	-4,8%	-5,1%	-10,3%
Μεταποίηση	-0,1%	3,4%	-4,6%	-2,4%	-4,5%	-4,2%	-9,3%
Κατασκευές	-5,4%	2,4%	12,9%	34,6%	30,7%	17,2%	-4,4%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	1,5%	3,6%	0,7%	-0,1%	1,6%	3,0%	-2,8%
Ενημέρωση και επικοινωνία	-7,4%	-3,9%	-5,1%	-12,6%	-6,7%	-3,2%	3,3%
Τράπεζες, ασφάλειες	-5,1%	-5,3%	-3,7%	-3,2%	-7,2%	0,1%	-1,7%
Αγορά ακινήτων	5,0%	-4,6%	10,1%	0,4%	8,6%	7,0%	29,8%
Επαγγελματικές υπηρεσίες	1,0%	2,7%	2,7%	-0,9%	3,9%	2,9%	6,1%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση, υγεία	-0,7%	-1,9%	-4,4%	-4,2%	-2,9%	-6,3%	-3,8%
Τέχνες, διασκέδαση	-3,7%	0,7%	5,1%	1,6%	3,2%	9,8%	5,0%

**Δ12: Αμοιβές μισθωτών (περιλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών)
ανά ώρα κατά κλάδο**

(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q4 2019 και Eurostat)

Ετήσια % μεταβολή, τρεχ. τιμές, με εποχ. διόρθωση	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Σύνολο	0,3%	1,3%	1,9%	1,8%	1,9%	3,0%	1,1%
Γεωργία	0,7%	0,9%	6,3%	13,0%	7,6%	2,2%	2,3%
Βιομηχανία	-1,8%	2,5%	1,4%	0,7%	0,9%	2,6%	0,6%
Μεταποίηση	0,2%	2,3%	2,1%	1,8%	2,1%	3,0%	0,6%
Κατασκευές	-7,7%	-2,6%	1,2%	3,9%	0,4%	0,5%	0,1%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	4,6%	1,8%	3,4%	1,8%	3,9%	5,3%	1,8%
Ενημέρωση και επικοινωνία	-2,5%	4,5%	4,3%	7,6%	3,8%	5,6%	0,3%
Τράπεζες, ασφάλειες	7,4%	-2,5%	2,1%	1,1%	1,8%	5,3%	1,4%
Αγορά ακινήτων	9,0%	6,1%	7,3%	16,9%	3,1%	5,0%	11,0%
Επαγγελματικές υπηρεσίες	-4,6%	2,7%	5,3%	3,1%	5,1%	8,3%	4,9%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση, υγεία	-0,3%	1,5%	-0,1%	1,1%	-1,0%	-0,6%	-0,3%
Τέχνες, διασκέδαση	-2,4%	0,9%	6,1%	4,5%	5,7%	8,3%	7,6%

Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ παρέμεινε το 2019 κάτω του 2%. Στο 4^ο τρίμηνο υπήρξε σημαντική επιβράδυνση, κυρίως λόγω της εξάλειψης της ώθησης της δημόσιας κατανάλωσης λόγω προεκλογικών παροχών στο πρώτο ήμισυ του έτους, με τις εξαγωγές να επιβραδύνονται σημαντικά, και παρά την ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Δ13: Ώρες εργασίας κατά κλάδο

(ΕΛΣΤΑΤ, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί Q4 2019 και Eurostat)

Σύνολο απασχολούμενων

Ετήσια % μεταβολή, στοιχεία με εποχ. διόρθωση	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Σύνολο	2,3%	1,7%	1,6%	1,9%	1,9%	0,3%	2,2%
Γεωργία	1,7%	3,9%	-3,7%	-3,7%	-3,6%	-7,6%	-3,6%
Βιομηχανία	3,1%	-1,0%	4,6%	2,5%	5,4%	5,4%	7,7%
Μεταποίηση	3,1%	-1,4%	5,6%	3,1%	6,3%	6,5%	9,2%
Κατασκευές	6,1%	5,4%	-0,6%	-1,0%	1,5%	-0,2%	-2,4%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	2,6%	0,7%	2,5%	3,4%	2,1%	0,3%	4,9%
Ενημέρωση και επικοινωνία	6,5%	4,4%	5,7%	12,7%	8,7%	3,8%	-2,6%
Τράπεζες, ασφάλειες	-1,6%	-5,0%	-4,5%	-5,7%	-2,8%	-6,1%	-5,7%
Αγορά ακινήτων	-2,6%	5,0%	-9,0%	-0,3%	-7,7%	-6,3%	-22,8%
Επαγγελματικές υπηρεσίες	2,4%	2,6%	1,5%	4,2%	0,7%	0,9%	-1,7%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση, υγεία	0,2%	2,7%	4,0%	3,2%	4,6%	4,7%	3,2%
Τέχνες, διασκέδαση	4,0%	1,3%	-2,2%	-2,6%	-1,4%	-4,1%	0,3%

Μισθωτοί

Ετήσια % μεταβολή, στοιχεία με εποχ. διόρθωση	2017	2018	2019	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4
Σύνολο	2,0%	2,3%	3,2%	3,7%	3,2%	2,6%	4,1%
Γεωργία	-2,5%	1,6%	1,4%	0,5%	0,8%	6,4%	3,3%
Βιομηχανία	3,7%	0,5%	4,9%	3,1%	5,2%	5,4%	8,0%
Μεταποίηση	3,7%	0,3%	6,3%	4,0%	6,4%	6,4%	10,0%
Κατασκευές	0,5%	2,8%	1,9%	1,4%	3,3%	3,1%	2,1%
Εμπόριο, τουρισμός, μεταφορές	2,2%	2,8%	5,9%	7,0%	5,0%	4,1%	9,5%
Ενημέρωση και επικοινωνία	6,0%	6,3%	2,0%	10,3%	3,7%	-0,7%	-4,3%
Τράπεζες, ασφάλειες	-2,6%	-2,7%	-5,5%	-3,8%	-4,2%	-7,5%	-8,7%
Αγορά ακινήτων	-5,0%	9,5%	0,4%	-1,4%	10,9%	-2,6%	-9,5%
Επαγγελματικές υπηρεσίες	6,6%	0,6%	1,0%	3,9%	0,8%	-0,3%	-2,6%
Δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση, υγεία	0,2%	2,3%	4,1%	3,5%	4,4%	4,5%	3,8%
Τέχνες, διασκέδαση	3,2%	5,1%	-6,6%	-5,1%	-5,5%	-8,2%	-7,3%

Κατά τα άλλα, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία:

- Ο **δείκτης οικονομικού κλίματος** διαμορφώθηκε στις 113,2 μονάδες τον Φεβρουάριο του 2020, από 109,5 τον προηγούμενο μήνα και 102,9 τον Φεβρουάριο του 2019. Η βελτίωση του κλίματος προήλθε από όλους τους τομείς, ιδίως από το λιανικό εμπόριο και την καταναλωτική εμπιστοσύνη.
- Ο **δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης** διαμορφώθηκε στις -4,8 μονάδες τον Φεβρουάριο του 2020 από -10 μονάδες τον προηγούμενο μήνα και -33,3 μονάδες τον Φεβρουάριο του 2019. Η βελτίωση αυτή σχετίζεται με την άνοδο του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, όπως καταγράφεται στα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών (+4,7% το διάστημα Ιαν – Σεπ 2019) και αποτυπώνεται στην αύξηση του ποσοστού των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι θα προβούν σε ίδιες ή περισσότερες σημαντικές αγορές (ηλεκτρικές συσκευές, οικιακό εξοπλισμό κλπ) το επόμενο διάστημα (57% από 50% τον προηγούμενο μήνα). Το γεγονός αυτό συνδέεται επίσης με το ότι ο Φεβρουάριος είναι μήνας εκπτώσεων με αυξημένη κίνηση στην αγορά.
- Οι προσδοκίες στη μεταποίηση διατηρήθηκαν σε θετικό έδαφος τον Φεβρουάριο του 2020 **με βάση τον Δείκτη Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)**, ο οποίος διαμορφώθηκε στις 56,2 μονάδες από 54,4 μονάδες τον προηγούμενο μήνα και 54,2 μονάδες τον Φεβρουάριο του 2019. Ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής και των νέων παραγγελιών ήταν ο ταχύτερος που έχει καταγραφεί από τον Απρίλιο του 2019 και η επιχειρηματική εμπιστοσύνη διαμορφώθηκε σε ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο (το υψηλότερο που έχει καταγραφεί στην ιστορία της έρευνας). Παράλληλα, οι νέες παραγγελίες εξαγωγών αυξήθηκαν με τον εντονότερο ρυθμό που έχει καταγραφεί από τον Μάρτιο του 2007, ενώ την ίδια ώρα οι επιχειρήσεις ανέφεραν βελτίωση των χρηματοοικονομικών συνθηκών.
- Η **παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών** σημείωσε άνοδο +6% τον Ιανουάριο του 2020, έναντι αύξησης +0,1% τον Ιανουάριο του 2019 και +2,8% στο σύνολο του 2019. Μεγάλες αυξήσεις καταγράφονται στους κλάδους παραγωγής ποτών (+13%), ξύλου (+29,4%), μη μεταλλικών ορυκτών (+16,4%), μεταλλικών προϊόντων (+14,7%), Η/Υ (+19,6%), εξοπλισμού μεταφορών (+17,3%) και επίπλων (+33,2%). Αντίθετα, πτώση εμφανίζει η παραγωγή προϊόντων καπνού (-15,1%), ειδών ένδυσης (-3,7%) και βασικών μετάλλων (-4,4%).
- Οι **εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα** συνέχισαν να αυξάνονται τον Ιανουάριο του 2020 (+12,5%), ως αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων (+16,6%) και βιομηχανικών προϊόντων (+11,6%), ιδίως μηχανημάτων (+19,6%) και χημικών (+13%).
- Παρά την άνοδο της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και το θετικό γενικά κλίμα στο λιανικό εμπόριο, ο **δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων** σημείωσε πτώση -1,7% τον Δεκέμβριο του 2019, έπειτα από σημαντική άνοδο τους δύο προηγούμενους μήνες (+4,3% και +7,1% αντίστοιχα), κυρίως λόγω της μείωσης του όγκου πωλήσεων στα μεγάλα καταστήματα τροφίμων (-2%). Πάντως, η σημαντική βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών τους δύο πρώτους μήνες του 2020 αποτελεί θετική ένδειξη για την πορεία των λιανικών πωλήσεων το επόμενο διάστημα.
- Η **ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα** επανήλθε σε θετικό έδαφος τον Νοέμβριο του 2019 σημειώνοντας αύξηση +7% με βάση τον όγκο των νέων αδειών, έπειτα από πτώση -9,9% τον Οκτώβριο του 2019. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2019 ο όγκος της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας αυξήθηκε κατά +6,7%, επιπλέον αύξησης +21,7% το αντίστοιχο διάστημα το 2018 και +21,3% στο σύνολο του 2018. Αν και ο ρυθμός ανόδου παρουσιάζει μικρή επιβράδυνση, η εξαίρεση του ΦΠΑ από την οικοδομή αναμένεται να συμβάλλει στην άνοδο της δραστηριότητας τους επόμενους μήνες, ιδίως αναφορικά με τις άδειες για νέες κατοικίες.

Η αύξηση των επενδύσεων παγίων κατά +14,4% στο δ' τρίμηνο είναι παραπλανητική, καθώς σε μεγάλο βαθμό, επηρεάζεται υπέρμετρα από τις εισαγωγές πλοίων (+114%), που καταγράφονται ως επενδύσεις σε μεταφορικό εξοπλισμό. Έτσι, ενώ παρατηρείται επιτάχυνση στις κατοικίες και τις λοιπές κατασκευές, οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό επιβραδύνονται και οι επενδύσεις σε τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών και σε προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας δεν φαίνεται να εμφανίζουν κάποιο ιδιαίτερο δυναμισμό, γεγονός που είναι ιδιαίτερος ανησυχητικό.

- Το 2019 ήταν ακόμα ένα έτος ρεκόρ για τον **τουρισμό**, καθώς οι εισπράξεις ανήλθαν σε €18,2 δισ. έναντι €16,1 δισ. το 2018 (+12,8%) και οι αφίξεις ξεπέρασαν τα 34 εκατ. έναντι 33,1 εκατ. το 2018 (+4,1%).
- Το εποχικά διορθωμένο **ποσοστό ανεργίας** συνέχισε να μειώνεται τον Δεκέμβριο του 2019 και διαμορφώθηκε σε 16,3%, από 16,5% τον προηγούμενο μήνα και 18,5% τον Δεκέμβριο του 2018. Την ίδια ώρα, οι καθαρές προσλήψεις κατά το διάστημα Ιαν – Φεβ 2020 ανήλθαν σε +7,5 χιλ. έναντι +5,5 χιλ. το αντίστοιχο διάστημα το 2019, με τις περισσότερες από τις νέες θέσεις να εντοπίζονται σε εστιατόρια (+9 χιλ.), ξενοδοχεία (+3,8 χιλ.) και στο λιανικό εμπόριο (+1,4 χιλ.). Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι που αναζητούν εργασία συνέχισαν να αυξάνονται (1.076 χιλ. τον Ιανουάριο του 2020 έναντι 1.064 χιλ. τον προηγούμενο μήνα και 957,5 χιλ. τον Ιανουάριο του 2019), γεγονός το οποίο μπορεί να αποδοθεί σε επικείμενη προκήρυξη νέων προγραμμάτων απασχόλησης.
- Ο ρυθμός **χρηματοδότησης των επιχειρήσεων** διατηρήθηκε θετικός τον Ιανουάριο του 2020 (+1,6%) για 14ο συνεχόμενο μήνα. Ωστόσο, η πιστωτική επέκταση αφορά τις χορηγήσεις προς μεγάλες επιχειρήσεις, ενώ όσον αφορά τα νοικοκυριά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ο ρυθμός χρηματοδότησης παρέμεινε αρνητικός (-3,4% στα στεγαστικά δάνεια και -1,6% στα καταναλωτικά). Αναφορικά με τις **καταθέσεις νοικοκυριών**, τον Ιανουάριο του 2020 σημειώθηκε εκροή ύψους €967 εκατ. η οποία ήταν αναμενόμενη μετά τη μεγάλη αύξηση τον Δεκέμβριο του 2019 (+€1,8 δισ.), κυρίως λόγω της καταβολής των αγροτικών επιδοτήσεων και του δώρου Χριστουγέννων στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

	2017	2018	2019	2020	
	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Ιαν	Φεβ
Οικονομικό κλίμα	98,9	103,8	105,4	109,5	113,2
Καταναλωτική εμπιστοσύνη	-58,8	-44,0	-19,8	-10,0	-4,8
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	67%	55%	31%	23%	21%
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	74%	59%	32%	22%	20%
% που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	68%	50%	34%	28%	29%
% που θεωρεί απίθανο να αποταμιεύσει	91%	87%	81%	82%	79%

Απασχόληση, Ανεργία, Τιμές, Παραγωγικότητα, Ανταγωνιστικότητα

	2017	2018	2019	2020	Περίοδος
Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία)	+93.300	+90.400	+53.200	...	Ιαν – Δεκ
Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	12.900	-3.300	-6.300	...	Δεκ
Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου)	-30.587	+55.568	+129.077	...	Ιαν – Δεκ
Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα)	+18.494	+23.422	+22.083	+11.608	Ιαν
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	-4.879	+86	+5.507	+7.549	Ιαν – Φεβ
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	+24.938	+16.628	+27.840	+24.867	Φεβ
Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	20,9%	18,5%	16,3%	...	Δεκ
Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	21,5%	19,4%	17,3%	...	Ιαν – Δεκ
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ)	1,3%	0,1%	0,6%	0,2%	Φεβ
Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ)	1,2%	-0,1%	0,5%	0,5%	Ιαν – Φεβ
Παραγωγικότητα (ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας, 2010 = 100)	93,2	93,6	92,6	...	Δ' 3μηνο
Μέσος δείκτης περιόδου	92,7	93,0	93,2	...	Ιαν – Δεκ
Ανταγωνιστικότητα (πραγματική σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία, 2010 = 100)*	82,7	82,2	79,8	...	Δ' 3μηνο
Μέσος δείκτης περιόδου	81,9	82,8	80,6	...	Ιαν – Δεκ

ΑΕΠ

(με εποχική διόρθωση, σταθερές τιμές, ετήσια μεταβολή)

	2018	2019	2019			
			Q1	Q2	Q3	Q4
ΑΕΠ	1,9%	1,9%	1,6%	2,8%	2,3%	1,0%
Εγχώρια ζήτηση	0,4%	1,1%	2,1%	2,2%	-0,3%	0,1%
Ιδιωτική κατανάλωση	1,1%	0,8%	0,9%	0,0%	0,6%	1,8%
Δημόσια κατανάλωση	-2,5%	2,1%	0,5%	9,8%	0,1%	-1,4%
Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων)	1,8%	0,7%	12,4%	2,1%	-5,7%	-7,1%
Επενδύσεις σε πάγια	-12,2%	4,7%	8,4%	-5,4%	2,7%	14,4%
Κατοικίες	17,2%	12,1%	6,6%	19,7%	4,4%	17,3%
Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών)	-22,9%	-4,6%	1,9%	-35,3%	-0,3%	22,9%
Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπλικά συστήματα)	15,9%	2,4%	3,7%	3,5%	1,4%	0,9%
Μεταφορές (περιλ. οπλικά συστήματα)	-43,5%	37,1%	20,2%	73,5%	-17,9%	113,9%
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	8,7%	4,8%	4,5%	5,2%	9,2%	1,0%
Εξαγωγές αγαθών	8,4%	2,2%	-0,4%	4,0%	6,5%	-1,1%
Εξαγωγές υπηρεσιών	9,0%	8,0%	9,9%	6,8%	13,9%	2,3%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	4,2%	2,5%	9,8%	3,9%	-2,8%	-0,3%
Εισαγωγές αγαθών	2,0%	1,5%	10,1%	4,3%	-4,6%	-2,8%
Εισαγωγές υπηρεσιών	14,4%	6,9%	6,3%	2,3%	7,6%	11,2%

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

(ετήσια μεταβολή)

	2017 (σύνολο έτους)	2018 (σύνολο έτους)	2019	Περίοδος	2020	Περίοδος
Βιομηχανική παραγωγή	3,9%	1,6%	-0,8%	Ιαν – Δεκ	-1,2%	Ιαν
Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	2,6%	2,6%	3,1%	Ιαν – Δεκ	6,0%	Ιαν
Παραγωγή στις κατασκευές	-19,4%	-12,7%	-4,2%	Ιαν – Σεπ	...	...
Κτίρια	-19,5%	-5,6%	0,1%	Ιαν – Σεπ	...	...
Υποδομές	-19,4%	-16,3%	-6,7%	Ιαν – Σεπ	...	...
Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	19,4%	21,3%	6,7%	Ιαν – Νοε	...	...
Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	1,2%	1,5%	0,8%	Ιαν – Δεκ	...	...
Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	1,3%	1,6%	0,6%	Ιαν – Δεκ	...	...
Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	20,8%	22,6%	12,6%	Ιαν – Δεκ	8,1%	Ιαν – Φεβ
Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	7,3%	10,5%	5,5%	Ιαν – Δεκ	12,4%	Ιαν
Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές***	3,8%	9,1%	6,0%	Ιαν – Δεκ	11,2%	Ιαν
Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	6,0%	10,5%	5,7%	Ιαν – Δεκ	7,5%	Ιαν
Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές***	5,8%	10,2%	1,3%	Ιαν – Δεκ	3,2%	Ιαν
Τουρισμός – εισπράξεις	10,8%	10,1%	12,8%	Ιαν – Δεκ	...	...
Μεταφορές – εισπράξεις	16,9%	14,9%	4,0%	Ιαν – Δεκ	...	...
Λοιπές υπηρεσίες** – εισπράξεις	13,8%	-2,5%	5,3%	Ιαν – Δεκ	...	...
Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες, εκτός κρουαζιέρας)	9,7%	10,8%	4,1%	Ιαν – Δεκ	...	...

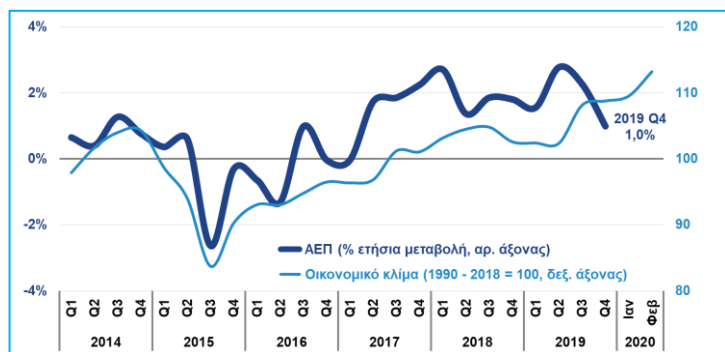
* με βάση το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, μεταξύ 37 εμπορικών εταιριών, πτώση = βελτίωση ανταγωνιστικότητας

** περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

*** εκτίμηση ΣΕΒ

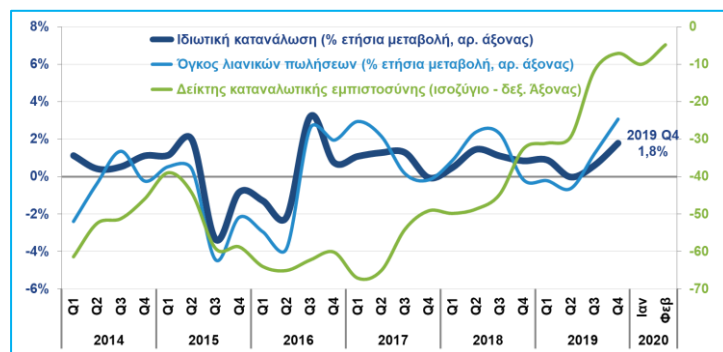
Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤΤΕ, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, ΕΕ

Οικονομικό κλίμα

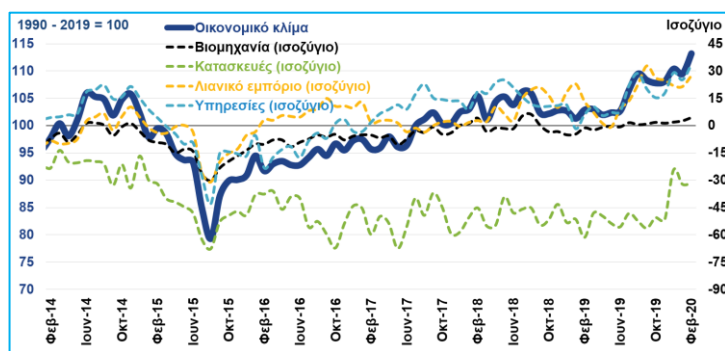
ΑΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνιο 2019, IOBE-DG ECFIN, Φεβ. 2020)

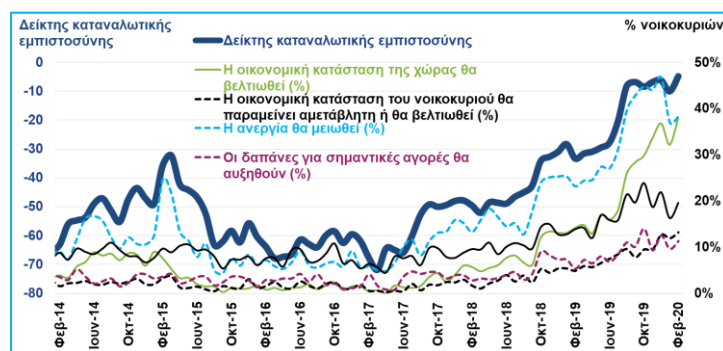
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ

ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνιο 2019, IOBE-DG ECFIN, Φεβ. 2020)

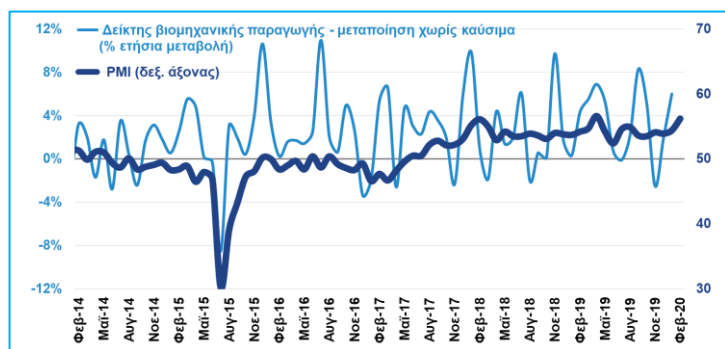
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

(IOBE-DG ECFIN, Φεβ. 2020)

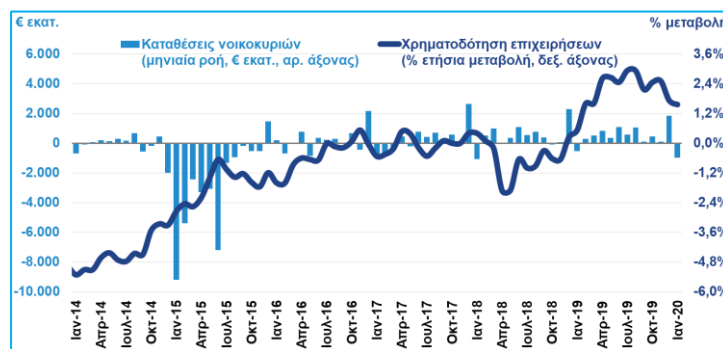
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Φεβ. 2020)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

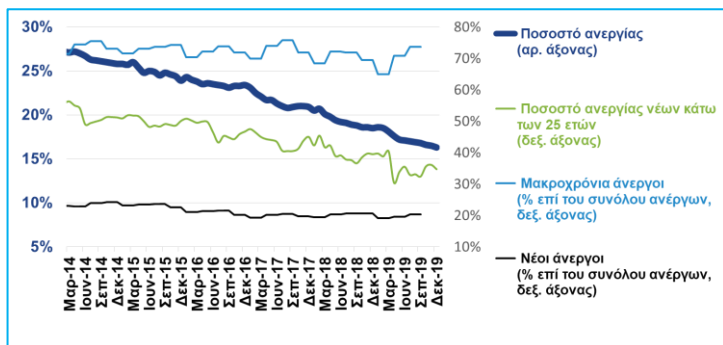
(Markit, Φεβ. 2020)

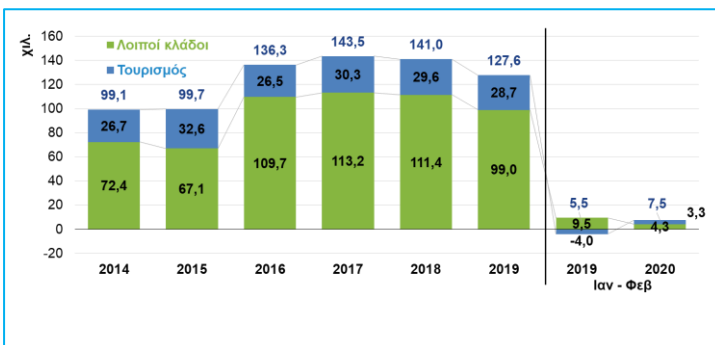
ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ (Τράπεζα της Ελλάδος, Ιαν. 2020)

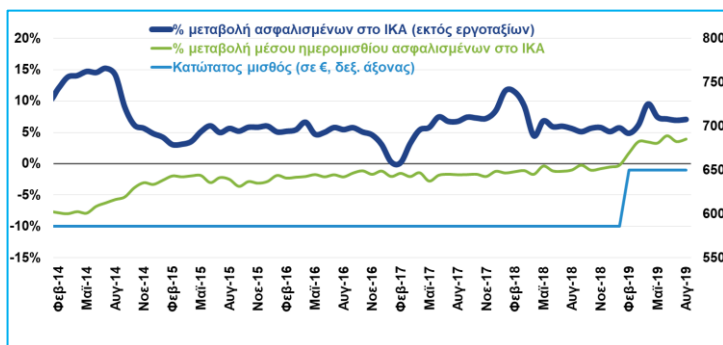
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές

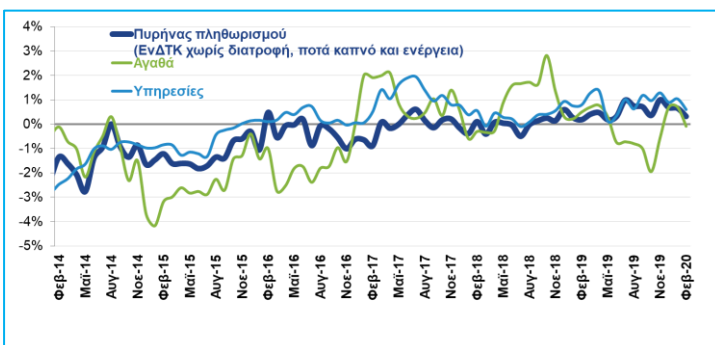
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (ΕΠΟΧΙΚΑ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)
(ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2019)

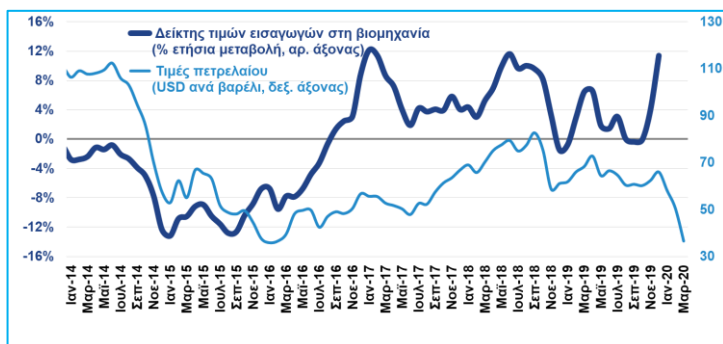
ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΡΟΩΝ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(ΕΡΓΑΝΗ, Φεβ. 2020)

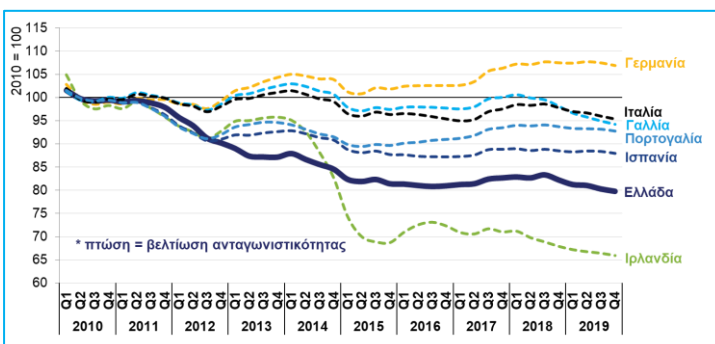
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΕΦΚΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ
(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΦΚΑ, Αυγ. 2019)

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ
(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2020)

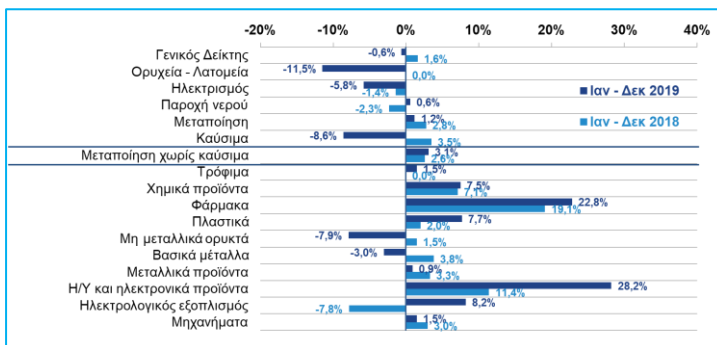
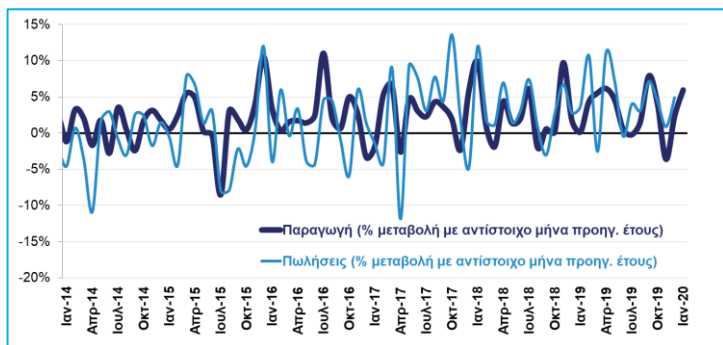

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ
(ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2019, Bloomberg, 10 Μαρ. 2020)

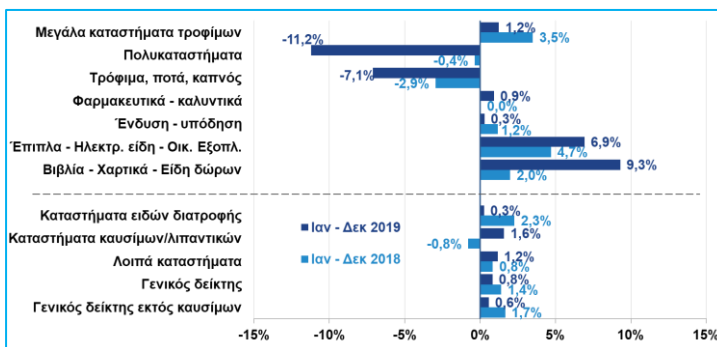
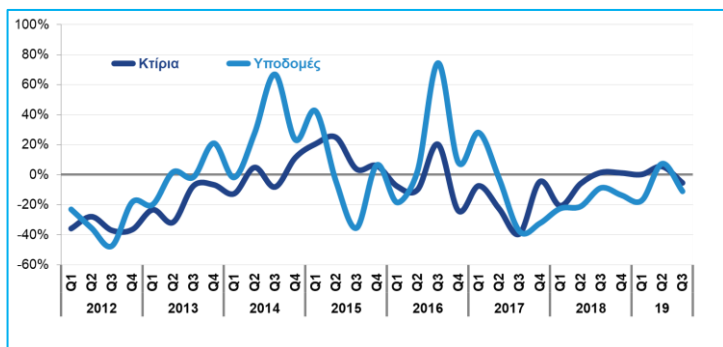
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΩΝ – ΚΟΣΤΟΥΣ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ
(Eurostat, Δ' 3μηνο 2019)

Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2020)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2019)

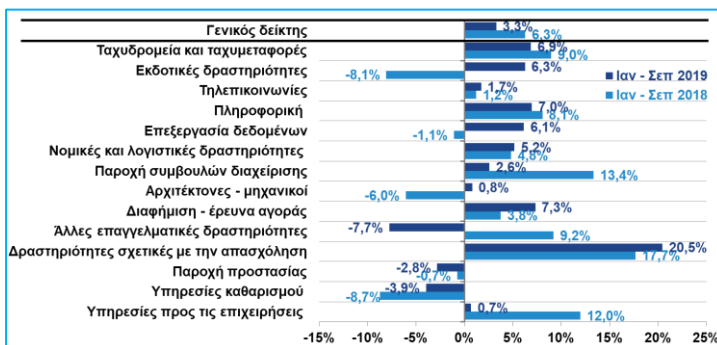

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2019)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

(% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2020)

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Γ' 3μηνο 2019, ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2019)

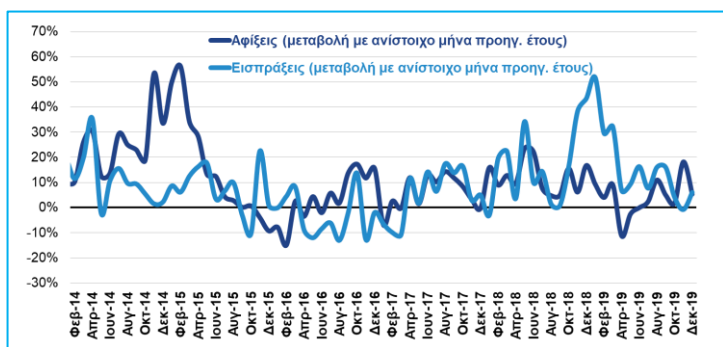
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2019)

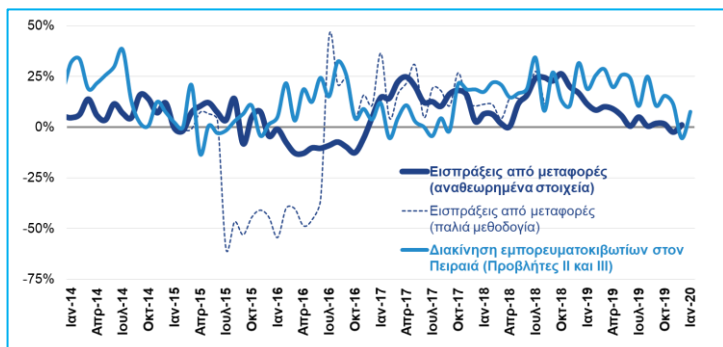
Εξαγωγές, τουρισμός

ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ
(ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2020)

ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ
(ΤΤΕ, Δεκ. 2019)

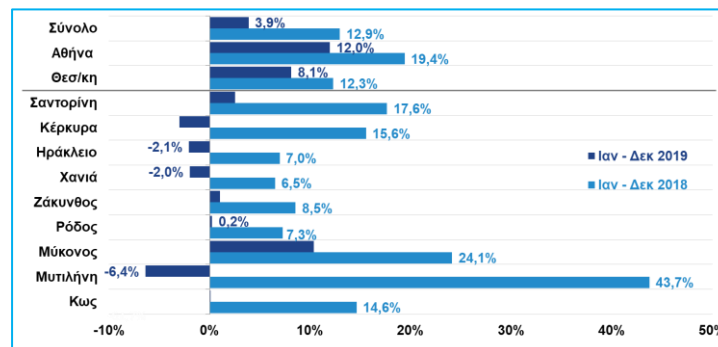

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
(ΤΤΕ, Δεκ. 2019, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Ιαν. 2020)

Ομάδες προϊόντων	Ιανουάριος		%Δ
(€ εκατ.)	2019	2020	
Αγροτικά προϊόντα	454,0	529,2	16,6%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	348,4	406,3	16,6%
Ποτά – καπνός	57,8	56,2	-2,7%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	47,8	66,7	39,5%
Πρώτες ύλες	131,5	128,8	-2,1%
Καύσιμα	740,5	857,8	15,8%
Βιομηχανικά προϊόντα	1.156,3	1.290,2	11,6%
Χημικά	332,3	375,6	13,0%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	380,4	400,8	5,4%
Μηχανήματα	227,9	272,7	19,6%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	215,6	241,1	11,8%
Άλλα	25,1	38,7	54,5%
Σύνολο	2.507,3	2.844,7	13,5%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	1.766,8	1.986,9	12,5%

Πρόσθετη ανάλυση:	Ιαν – Δεκ		%Δ
	2018	2019	
Μεταποιημένα προϊόντα	19.011,4	20.066,1	5,5%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	3.557,6	3.375,0	-5,1%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	3.328,0	3.505,3	5,3%
εκ των οποίων: αγροτικά	1.967,6	2.060,6	4,7%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	22.339,4	23.571,4	5,5%
Καύσιμα	11.132,2	10.263,5	-7,8%
Σύνολο	33.471,6	33.834,9	1,1%

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Ιαν. 2020)

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ
(ΣΕΤΕ, Δεκ. 2019)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€325 δισ.

69% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€61 δισ.

51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€66 δισ.

46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€4,0 δισ.**

41% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

197.000

10% συνόλου ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€4,9 δισ.

18% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,1 δισ.

23% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€1,1 δισ.

27% συνόλου****

* 21.075 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2017 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Πηγή: ICAP, Hellastat, Υπουργείο Οικονομικών, ΕΦΚΑ, ΕΛΣΤΑΤ

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh

B-1000 Bruxelles

T: +32 (0) 2 662 26 85

E: kdiamantouros@sev.org.gr

**ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ**

